

Bijlage VMBO-GL en TL
2022

tijdvak 3

maatschappijkunde CSE GL en TL

Bronnenboekje

tekst 1

Steeds meer jongeren dakloos: 'Te vroeg aan ons lot overgelaten'

Het aantal daklozen is de afgelopen jaren flink gestegen, zo bleek vandaag uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Ook onder jongeren is dat een groot probleem: in de afgelopen drie jaar verdrievoudigde het aantal daklozen tussen de 18 en 30 jaar, tot ruim
5 12.000.

Een groot probleem, zeggen hulporganisaties, dat volgens hen vooral te wijten is aan het gebrek aan geschikte woningen. "Pas met een woning krijg je rust", zegt Hella Masuger van Stichting Zwerfjongeren. "En kun je gaan nadenken over hoe je je schulden kunt aflossen en je leven kunt
10 oppakken. Zonder vast huis blijf je aanmodderen."

Dat je zomaar op straat kunt belanden, weet ook de 27-jarige Mohini. Op haar 18de werd ze dakloos, toen ze officieel meerderjarig was en daardoor niet meer in aanmerking kwam voor jeugdzorg. "Eerst kreeg ik onderdak bij een instantie. Maar na mijn verjaardag stopte dat en kwam ik
15 op straat te staan."

Mohini volgde een studie, maar kon door een lange wachttijd alsnog geen huis vinden. Ze was een 'economisch dakloze', iemand die ondanks een studie of baan alsnog geen huis kan vinden. Volgens staatssecretaris Blokhuis wordt de toename van het aantal daklozen in toenemende mate
20 door die groep veroorzaakt. "Pas na twee jaar wachten en rondzwerven vond ik een studio", vertelt Mohini. "Maar daar moet ik binnenkort uit, omdat ik ben afgestudeerd."

naar: www.nos.nl van 23 augustus 2019

tekst 2

‘Dakloze jongere heeft vanaf het eerste moment pech’

In tien jaar tijd is het aantal daklozen in Nederland meer dan verdubbeld. Het aantal jonge daklozen – 18- tot 30-jarigen – is zelfs verdriedubbeld. Ongeveer 12,6 duizend jongeren zwerven rond op straat, zonder veilige thuisbasis om naartoe te gaan. Volgens Marleen van der Kolk van
5 Stichting Zwerfjongeren Nederland is dat een zeer ernstige zaak, maar is er, door middel van een actieplan, ook sprake van een inhaalslag¹⁾.

“We zijn jarenlang bezig geweest voor een actieplan, dat sinds januari in volle gang is. Alle aandacht voor het onderwerp is in ieder geval positief, nu moeten we ervoor zorgen dat het aantal daklozen afneemt”, legt Van
10 der Kolk uit. Voor het driejarig actieplan werkt staatssecretaris Blokhuis (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) samen met Stichting Zwerfjongeren Nederland en de ministeries van onder meer onderwijs, werk en inkomen en justitie.

“De overheid heeft steken laten vallen en deze jongeren laten zwemmen”,
15 zei Blokhuis op een conferentie²⁾ over dak- en thuisloze jongeren³⁾. “Ga die jongeren helpen.” Dat is precies wat het doel is van het actieplan. Uiteindelijk worden zoveel mogelijk dak- en thuisloze jongeren geholpen om een zo zelfstandig mogelijk bestaan met een eigen thuis te bereiken. Daarnaast moet het plan een nieuwe instroom van dak- en thuisloze
20 jongeren voorkomen.

“Een dakloze jongere heeft vanaf moment nul pech. Vaak zijn er binnen het gezin problemen en zijn jongeren bezig met dingen waar ze helemaal niet mee bezig zouden moeten zijn”, vertelt Van der Kolk. Ze legt uit dat er bij zwerfjongeren vaak sprake is van een vicieuze cirkel, die erg lastig
25 te doorbreken is. Problemen stapelen zich op en ze raken verstrikt in hun eigen situatie.

Vaak zijn er ideeën over daklozen, dat ze verslaafd zijn of uit probleemgezinnen komen. Dat is volgens Van der Kolk slechts deels waar. “Niet iedereen heeft kans om dakloos te worden, maar in deze
30 ingewikkelde maatschappij is de kans wel groter. In veel gevallen krijgen deze jongeren geen (financiële) steun van hun ouders, die schieten niet even iets voor of geven wat zakgeld. Als het dan ook nog fout gaat op school en ze krijgen bijvoorbeeld geldproblemen en verkeerde vrienden, stapelt alles zich op.”

noot 1 inhaalslag = gezamenlijke inspanning om een achterstand in te halen

noot 2 conferentie = bijeenkomst, bijvoorbeeld om een vraagstuk te bespreken

noot 3 dak- en thuisloze wordt soms door elkaar gebruikt, maar er is een verschil tussen een dakloze en een thuisloze. Iemand die dakloos is heeft geen dak boven zijn hoofd en geen warme, veilige plek om te slapen. Een thuisloze is iemand die geen thuis heeft, geen eigen huis, maar die wel terecht kan bij vrienden, familie of kennissen.

naar: www.metronieuws.nl van 23 augustus 2019

tekst 3

Staatssecretaris Blokhuis neemt Zwerfsteen in ontvangst uit handen van dak- en thuisloze jongeren

Samen met jongeren uit Den Haag, Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Eindhoven en Leeuwarden start Stichting Zwerfjongeren Nederland (SZN) de campagne Zwerfsteen. Hiermee willen zij bij het Rijk en gemeenten aandacht vragen voor de last die je dag in dag uit bij je draagt als je dak- en/of thuisloos bent. Op 8 oktober 2018 namen Staatssecretaris Paul Blokhuis en Victor Everhardt, wethouder Jeugd van Utrecht, ieder de eerste steen in ontvangst.

De jongeren roepen andere jongeren die hetzelfde ervaren op, om in hun eigen gemeentes ook de steen aan te bieden aan ambtenaren en wethouders om aandacht te vragen voor hun situatie en met oplossingen te komen.

Eerder, in juni 2018, organiseerde SZN samen met Kansfonds de conferentie¹⁾ 'Breng de basis op orde'. Tijdens deze conferentie nodigde Staatssecretaris Blokhuis de jongeren uit om met hem in gesprek te gaan over oplossingen. De jongeren stelden een top 3 samen met onderwerpen die wat hun betreft prioriteit hebben als het gaat om verbeteringen in beleid, wet en regelgeving: wonen, inkomen en toegang tot adequate ondersteuning en begeleiding.

noot 1 conferentie = bijeenkomst, bijvoorbeeld om een vraagstuk te bespreken

naar: www.zwerfjongeren.nl